

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-04-20
meddelad i
Växjö

Mål nr M 715-22

SÖKANDE

Tosito Holding ETT AB
Box 27
551 12 Jönköping

Ombud: Ida Sennström Agering
Sweco Sverige AB
Vaksalagatan 10
753 20 Uppsala

SAKEN

Ansökan om förlängd arbetstid för gällande tillstånd till stabiliserande åtgärder och flytande park i Munksjön, Jönköpings kommun (M 501-16)

Avrinningsområde: 67 Motala Ström
SWEREF 99 TM N: 6403402 E: 449876

DOMSLUT

Med ändring av dom av den 27 april 2017 i mål M 501-16, såvitt avser arbetstid, ska de medgivna arbetena avseende vattenverksamhet vara utförda senast den 18 maj 2029 vid risk att tillståndet annars förfaller.

Mark- och miljödomstolen ändrar i villkor 8 i det gällande tillståndet att föreskriften ska vara NFS 2004:15 Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser.

BAKGRUND OCH TIDIGARE BESLUT

Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt meddelade den 27 april 2017 sökanden tillstånd att utföra vattenverksamhet inom fastigheterna Lappen 17 och Torpa 2:1 i Jönköpings kommun (se bilaga 1). Den tillståndsgivna vattenverksamheten utgörs i korthet av:

- Justering och förstärkning av slänter samt anläggande av erosionsskydd
- Anläggande av tryckbank
- Anlägga bakåtförankrad spontkaj
- Stabilisering av strandlinje genom nedpressning av sprängsten
- Anlägga en flytande park

I tillståndet anges att den tid inom vilken de i domen tillståndsgivna arbetena ska vara utförda bestäms till 7 år efter det att domen vunnit laga kraft. Domen vann laga kraft den 18 maj 2017, och arbetstiden sträcker sig således till den 18 maj 2024.

ANSÖKAN

Yrkande

Sökanden yrkar att den föreskrivna tiden för utförande av arbetena ska förlängas med 5 år, så att den tid inom vilken de tillståndsgivna arbetena ska vara utförda bestäms till den 18 maj 2029.

Sökanden yrkar inte att det ska föreskrivas nya villkor med anledning av den yrkade förlängningen. Däremot skulle det kunna förtydligas att villkor 8 i det gällande tillståndet rätteligen avser NFS 2004:15 Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (och inte NFS 2014:15).

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 22 kap. 25 § andra stycket miljöbalken ska den tid inom vilken arbetena ska vara utförda anges i domen. Denna tid får vara högst tio år. Av 24 kap. 2 § andra stycket miljöbalken framgår att om tillståndshavaren visar att denne har giltigt skäl för dröjsmålet eller att synnerliga olägenheter skulle uppstå om

tillståndet förfaller, kan tillståndsmyndigheten förlänga tiden med högst tio år. Tillståndsmyndigheten får föreskriva nya eller strängare villkor efter vad som är skäligt. Ansökan om förlängning skall göras innan den föreskrivna tiden har gått ut.

Förarbeten och praxis

Av förarbeten och praxis framgår att oförutsedda hinder som rent faktiskt hindrar utförandet av en verksamhet kan utgöra giltiga skäl för dröjsmål. Det ska vara fråga om omständigheter som i praktiken gör det omöjligt för tillståndshavaren att iaktta igångsättningstiden. Vid bedömningen ska motstående intressen beaktas (se prop. 1997/98:45, del 2, s. 254 samt Mark- och miljööverdomstolens dom den 17 maj 2016 i mål nr M 9024-15). Som exempel har avsaknaden av en elanslutning bedömts vara ett sådant hinder som ligger utanför tillståndshavarens kontroll, förutsatt att arbetet med elanslutningen har pågått kontinuerligt och att dröjsmålet beror på annat än omständigheter som ligger inom ramen för de företagsekonomiska risker som kan finnas vid projekt av aktuellt slag (se Mark- och miljööverdomstolens domar den 9 juli 2018 i mål nr M 1762-18, den 16 april 2020 i mål nr M 9995-19 och den 21 december 2020 i mål nr M 13519-19).

Den praxis som gällt förlängning av igångsättningstid får enligt sökandens mening även anses gälla frågan om förlängning av arbetstid.

Skäl för förlängning

Vid tiden för ansökan om aktuell vattenverksamhet pågick parallellt kommunens arbete med att ta fram detaljplan för området (*Detaljplan för blandstad på del av Lappen 19 mfl, Munksjöstaden*). Eftersom åtgärderna i vattenområdet är direkt kopplat till detaljplanen för området har inte arbetet kunnat påbörjas innan planen antagits. På grund av tidigare politisk oenighet har antagandet av detaljplanen dock blivit fördröjt, och därmed har inte de tillståndsgivna

vattenverksamheterna varit möjliga att påbörja. Detaljplanen är nu färdigställd och politisk enighet kring detaljplanen råder. Dock krävs nu, enligt besked från kommunen, en förlängning av vattendomens genomförandetid för att kommunen ska anta planen.

Omständigheten att tiden för antagande av detaljplanen dragit ut på tiden med nästan 5 år har sökanden inte kunnat råda över, och därmed föreligger giltigt skäl till dröjsmålet av att utföra tillståndsgiven vattenverksamhet. Då inga väsentliga förändringar skett i det aktuella området eller miljön sedan tillståndet meddelades bedöms förlängningen inte medföra några negativa konsekvenser för människors hälsa eller miljön. Några motstående intressen bedöms alltså inte påverkas negativt av förlängningen.

Detaljplanen beräknas antas under kvartal 3, 2022, och förutsättningar för att påbörja arbetet med vattenverksamheterna bedöms således finnas under 2022. Detta innebär en försening med ca 5 år, och motiverar nu ansökt förlängning av arbetstiden, så att den tid inom vilken de tillståndsgivna arbetena ska vara utförda bestäms till den 18 maj 2029.

Sökanden anser att de föreskrivna villkoren är ändamålsenliga även med den yrkade förlängningen. Däremot skulle det kunna förtydligas att villkor 8 i det gällande tillståndet rätteligen avser NFS 2004:15 Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (och inte NFS 2014:15).

INKOMNA YTTRANDE

Jönköpings kommun genom Stadsbyggnadskontoret och Tekniska kontoret har inga synpunkter på vattendomen och yrkar att arbetstiden förlängs innan detaljplanen antas, så förutsättningar finns för ett genomförande av detaljplanens innehåll. Kommunen vill informera om att under det slutliga planarbetet har detaljeringar och justeringar i utformning av strandkanten och kajer, justerad spontning samt att del av tidigare tänkt kaj ersätts med brygga. Dessa ändringar har gjorts i samråd med länsstyrelsen och SGI för att säkerställa områdets stabilitet. SGI

menade i sitt granskningsyttrande att stabilitetsförhållandena inte har utretts i tillräcklig omfattning i planarbetet. Länsstyrelsen gick på SGI:s linje i frågan. Kommunen har därefter uppdaterat utredningen två gånger och SGI har yttrat sig totalt tre gånger inkl. i granskningen. Nu anser SGI och länsstyrelsen att geotekniken är tillförlitlig.

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och MSB har avstått från att yttra sig i målet.

SGU har meddelat att de inte har några synpunkter.

Länsstyrelsen i Jönköpings län har meddelat att den inte har något att erinra.

DOMSKÄL

Enligt det tillstånd som gäller för vattenverksamheten ska arbetena vara utförda senast den 18 maj 2024. Enligt 24 kap. 2 § första stycket miljöbalken förfaller ett tillstånd om arbetena inte är utförda inom den tid som anges i tillståndet. Av andra stycket framgår att om tillståndshavaren visar att denne har giltigt skäl för dröjsmålet eller att synnerliga olägenheter skulle uppstå om tillståndet förfaller, kan tillståndsmyndigheten förlänga tiden med högst tio år. Tillståndsmyndigheten får då föreskriva nya eller strängare villkor efter vad som är skäligt.

Av förarbetena framgår att oförutsedda hinder som rent faktiskt hindrar utförandet av en verksamhet kan utgöra giltiga skäl för dröjsmål. Det ska vara fråga om omständigheter som i praktiken gör det omöjligt för tillståndshavaren att påbörja arbetet. Vidare framgår att man vid prövningen också måste beakta motparternas intressen (se prop. 1997/98:45 del 2 s. 254).

Frågan i målet är om det enligt 24 kap. 2 § miljöbalken finns skäl att förlänga arbetstiden till den 18 maj 2029 och om det, för det fall arbetstiden förlängs, bör föreskrivas nya eller strängare villkor.

Den omständigheten att vattenverksamheten har varit förhindrad att påbörjas till följd av att detaljplanen inte kunnat fullföljas samt att ytterligare stabiliseringsarbeten måste till för att säkerställa att vattenverksamheten inte ger upphov till risker eller skador är enligt domstolens bedömning ett tillräckligt skäl för att kunna medge en förlängning i enlighet med sökandens yrkande. I detta fall föreligger inga skäl att fastställa nya eller strängare villkor. Domstolen ändrar endast villkor 8 så att rätt föreskrift anges.

Remissinstanserna har inte motsatt sig förlängningsyrkandet och det har inte heller på annat sätt framkommit att tidsförlängningen skulle kunna medföra några negativa konsekvenser. Av denna anledning ska den yrkade förlängningen medges. Det har vidare inte framkommit något i målet som ger anledning att ifrågasätta att det faktiska tidsbehovet uppgår till uppgivna fem år.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (MMD- 01)

Överklagande senast den 11 maj 2022.

Peter Ardö

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Peter Ardö, ordförande, och tekniska rådet Catharina Ogenblad.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.